SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 11. maja 2006*

V zadevi C-11/05,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Gerechtshof te Amsterdam (Nizozemska) z odločbo z dne 28. decembra 2004, ki je na Sodišče prispela 14. januarja 2005, v postopku

Friesland Coberco Dairy Foods BV, ki deluje pod imenom „Friesland Supply Point Ede“,

proti

Inspecteur van de Belastingdienst/Douane Noord/kantoor Groningen,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas (predsednik senata), J. Malenovský, J.-P. Puissochet, U. Lõhmus in A. Ó Caoimh (poročevalec), sodniki,

* Jezik postopka: nizozemščina.

generalni pravobranilec: M. Poiares Maduro,
sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. decembra 2005,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Friesland Coberco Dairy Foods BV J. G. Olijve in J. P. Scholten, adviseurs,

– za nizozemsko vlado H. G. Sevenster in M. de Grave, zastopnika,

– za grško vlado I. Chalkias in S. Papaioannou, zastopnika,

– za italijansko vlado I. M. Braguglia, zastopnik, skupaj z G. Albenziem, avvocato dello Stato,

– za Komisijo Evropskih skupnosti J. Hottiaux, zastopnica, skupaj z Y. van Gerven, odvetnico,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 2. februarja 2006

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 133(e) Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 2700/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2000 (UL L 311, str. 17, v nadaljevanju: Carinski zakonik), in členov 502(3) in 504(4) Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92 (UL L 253, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 993/2001 z dne 4. maja 2001 (UL L 141, str. 1, v nadaljevanju: izvedbena uredba).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med nizozemsko družbo Friesland Coberco Dairy Foods BV (v nadaljevanju: družba Coberco Dairy Foods) in l'inspecteur van de Belastingdienst/Douane Noord/Kantoor Groningen (inšpektor davčne uprave/Urad sever /Izpostava v Groningenu, v nadaljevanju: inšpektor) o zahtevi za izdajo dovoljenja za predelavo pod carinskim nadzorom (v nadaljevanju: zahteva).

Pravni okvir

Carinski zakonik

3 Carinski zakonik ustanavlja določeno število carinskih postopkov z ekonomskim učinkom, med katerimi je v členih od 130 do 136 določen postopek „predelav[e] pod carinskim nadzorom".

4 Člen 130 Carinskega zakonika določa:

„Postopek predelave pod carinskim nadzorom omogoča uporabo neskupnostnega blaga na carinskem območju Skupnosti v operacijah, ki spremenijo njegove lastnosti ali stanje, ne da bi zanj veljale uvozne dajatve ali ukrepi trgovinske politike, in omogoča sprostitev proizvodov, pridobljenih v takih postopkih, v prosti promet po zanje veljavni stopnji uvozne dajatve. Taki proizvodi se imenujejo predelani proizvodi."

5 Člen 132 tega zakonika določa:

„Dovoljenje za predelavo pod carinskim nadzorom se izda na zahtevo osebe, ki izvaja predelavo ali jo organizira."

6 Člen 133 Carinskega zakonika določa:

„Dovoljenje se izda samo:

[…]

e) kadar so izpolnjeni potrebni pogoji, da postopek pomaga ustvariti ali ohraniti predelavo v Skupnosti, ne da bi negativno vplival na osnovne interese proizvajalcev Skupnosti, ki izdelujejo podobno blago (gospodarski pogoji). Če se šteje,

da so bili izpolnjeni gospodarski pogoji, se lahko določijo v skladu s postopkom odbora."

7 V skladu s členi od 247 do 249 Carinskega zakonika Komisiji Evropskih skupnosti pod pogoji iz teh členov pomaga odbor za carinski zakonik (v nadaljevanju: odbor).

8 Glede tega odbora člen 249 tega zakonika določa:

„Odbor lahko obravnava vsa vprašanja v zvezi s carinsko zakonodajo, ki jih postavi predsedujoči na lastno pobudo ali na zahtevo predstavnikov držav članic."

Izvedbena uredba

9 Po členu 496 izvedbene uredbe „dovoljenje" pomeni dovoljenje carinskih organov za uporabo postopka.

10 Člen 502 te uredbe določa:

„1. Razen kadar se šteje, da so gospodarski pogoji izpolnjeni glede na poglavje 3, 4 ali 6, carinski organi ne dajo dovoljenja brez preverjanja gospodarskih pogojev.

2. Pri postopkih aktivnega oplemenitenja (poglavje 3) se s preverjanjem ugotavlja gospodarsko nezmožnost uporabe virov Skupnosti, zlasti ob upoštevanju naslednjih meril, katerih podrobnosti so določene v delu B Priloge 70:

a) nerazpoložljivost v Skupnosti izdelanega blaga enake kakovosti in z enakimi tehničnimi lastnostmi kakor blago, namenjeno uvozu za predvidene postopke oplemenitenja;

b) razlike v ceni med v Skupnosti izdelanim blagom in blagom, namenjenim uvozu;

c) pogodbene obveznosti.

3. Pri predelavi pod carinskim nadzorom (poglavje 4) se s preverjanjem ugotavlja, ali uporaba virov iz nečlanic omogoča, da se predelovalna dejavnost začne ali ohrani v Skupnosti.

[…]“

11 Člen 503 te uredbe določa:

„Preverjanje gospodarskih pogojev lahko vključuje Komisijo:

a) če se udeleženi carinski organi želijo posvetovati pred izdajo dovoljenja ali po njej;

b) če izdanemu dovoljenju nasprotuje druga carinska uprava;

c) na pobudo Komisije.“

12 Člen 504 izvedbene uredbe določa:

„1. Kadar je sproženo preverjanje v skladu s členom 503, se primer pošlje Komisiji. Priložene morajo biti ugotovitve že opravljenega preverjanja.

2. Komisija mora poslati potrdilo o prejemu ali, kadar ukrepa na lastno pobudo, uradno obvestiti udeležene carinske organe. Po posvetu z njimi se odloči, ali mora odbor preveriti gospodarske pogoje.

3. Kadar je primer predložen odboru, carinski organi obvestijo vložnika ali imetnika o začetku takega postopka in, če obravnava zahtevka še ni zaključena, da so roki iz člena 506 odloženi.

4. Udeleženi carinski organi ali kateri koli drugi carinski organi, ki obravnavajo podobna dovoljenja ali zahtevke, upoštevajo sklep odbora.

[…]“

13 Glede postopka za predelavo pod carinskim nadzorom člen 551(1), prvi pododstavek izvedbene uredbe, določa:

„Postopek za predelavo pod carinskim nadzorom se uporabi za blago, katerega predelava privede do izdelkov, za katere velja nižji znesek uvoznih dajatev, kakor se uporablja za uvozno blago."

14 Člen 552 te uredbe določa:

„1. Za vrste blaga in postopke, navedene v delu A Priloge 76, se šteje, da so gospodarski pogoji izpolnjeni.

Za druge vrste blaga in operacije se opravi pregled gospodarskih pogojev.

2. Za vrste blaga in operacije, ki so navedene v delu B Priloge 76 in niso zajete v delu A, se pregled gospodarskih pogojev opravi v odboru. Uporabi se člen 504(3) in (4)."

15 Priloga 76, del B izvedbene uredbe vključuje vse blago, za katerega je treba upoštevati kmetijski ukrep.

Uredba št. 1260/2001

16 Za dosego ciljev skupne kmetijske politike in še zlasti z namenom, da se pridelovalcem sladkorne pese in sladkornega trsa v Skupnosti tudi vnaprej zagotovi potrebna jamstva v zvezi z zaposlitvijo in življenjskim standardom, so bili z Uredbo Sveta (ES) št. 1260/2001 z dne 19. junija 2001 o skupni ureditvi trgov za sladkor (UL L 178, str. 1) sprejeti ukrepi za stabilizacijo trga sladkorja.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

17 Družba Coberco Dairy Foods izdeluje pijače na osnovi sadnega soka in kot surovine uporablja zgoščen sadni sok, sladkorje, dišave, minerale in vitamine, pri čemer imajo nekatere družbe, od katerih jih kupuje, sedež v državah članicah, druge pa v tretjih državah. Proizvodnja vključuje predvsem mešanje sadnih sokov z vodo in sladkorjem, pasteriziranje proizvoda in nato pakiranje.

18 Sklicujoč se na člen 132 Carinskega zakonika je ta družba 23. julija 2002 pri nizozemskih carinskih organih vložila zahtevo za izdajo dovoljenja za predelavo pod carinskim nadzorom, ki se nanaša na tri proizvode: jabolčni sok z dodanim sladkorjem, pomarančni sok z dodanim sladkorjem in beli sladkor, ki ni trsni. V tej zahtevi je bilo, kar zadeva gospodarske pogoje, navedeno, da uporaba surovin iz tretjih držav omogoča ohranitev predelovalne dejavnosti v Skupnosti.

19 Ker sta blago in nameravana predelava navedena v Prilogi 76, del B, k izvedbeni uredbi, je bil primer predložen odboru z namenom preverjanja, ali so gospodarski pogoji izpolnjeni.

20 22. avgusta 2003 je Komisija odboru predložila delovni dokument, iz katerega izhaja, da je družba Coberco Dairy Foods svojo zahtevo za izdajo dovoljenja vložila zaradi velike konkurence proizvajalcev iz srednje in vzhodne Evrope. Predvidevala je začetno naložbo približno 750.000 EUR za izgradnjo predelovalne naprave, ki naj bi prispevala k odprtju približno dveh delovnih mest. Brez uporabe postopka predelave pod carinskim nadzorom bi se družba Coberco Dairy Foods verjetno odločila za predelavo proizvodov v srednji ali vzhodni Evropi in ne na Nizozemskem.

21 Odbor je ta dokument preveril na seji 18. septembra 2003. Poročilo s te seje kaže, da je predstavnik Generalnega direktorata za kmetijstvo pri Komisiji odbor obvestil o znižanju jamstev za prodajo sladkorja zaradi izpolnjevanja mednarodnih obveznosti Skupnosti in o dejstvu, da so proizvajalci sladkorja Skupnosti „pod pritiskom“ in da „dajatev prosti“ uvozi v okviru postopka predelave pod carinskim nadzorom ta pritisk še povečujejo. Zato Generalni direktorat zahteve ni podprl. Odbor se je zato odločil, da gospodarski pogoji v obravnavanem primeru niso izpolnjeni.

22 Z odločbo z dne 27. oktobra 2003 so se nizozemski carinski organi oprli na ta sklep odbora in zavrnili zahtevo družbe Coberco Dairy Foods. Ugovor, ki ga je slednja vložila, je inšpektor zavrnil 2. aprila 2004.

23 Družba Coberco Dairy Foods je torej 10. maja 2004 vložila tožbo na Gerechtshof te Amsterdam.

24 V teh okoliščinah je Gerechtshof te Amsterdam s sklepom z dne 28. decembra 2004 prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Kako je treba razlagati besedilo ‚ne da bi negativno vplival na osnovne interese proizvajalcev Skupnosti, ki izdelujejo podobno blago‘ iz člena 133(e) [Carinskega

zakonika]? Ali je treba upoštevati le trg končnega izdelka ali pa je treba preveriti tudi gospodarski položaj surovin v okviru predelave pod carinskim nadzorom?

2. Ali je treba za presojo dejstva, da ‚se predelovalna dejavnost začne ali ohrani' iz člena 502(3) [izvedbene uredbe] kot merilo upoštevati določeno najmanjše število delovnih mest, ki so odprta z načrtovanimi dejavnostmi? Katera druga merila je treba uporabiti pri razlagi zgoraj navedenega besedila Uredbe?

3. Ali lahko Sodišče glede na odgovora na prvo in drugo vprašanje preveri veljavnost sklepov odbora v okviru postopka predhodnega odločanja?

4. Če je odgovor na to vprašanje pritrdilen, ali so sklepi, sprejeti v tem primeru, veljavni tako glede njihove obrazložitve kot tudi gospodarskih argumentov, ki jih navaja?

5. V primeru, da Sodišče ni pristojno za presojo veljavnosti sklepov: kako je treba razlagati besedilo ‚(carinski organi) upoštevajo sklep odbora' iz člena 504(4) [izvedbene uredbe], če carinski organi na prvi stopnji in/ali nacionalno sodišče, po vložitvi pravnega sredstva, presodijo, da odločba o zavrnitvi zahteve za dovoljenje postopka predelave pod carinskim nadzorom ne more temeljiti na sklepih odbora?"

Peto vprašanje

25 S petim vprašanjem, ki ga je treba preučiti najprej, se predložitveno sodišče sprašuje o razlagi besedila „carinski organi upoštevajo sklep odbora“ iz člena 504(4) izvedbene uredbe. To sodišče pravzaprav sprašuje, ali ta določba pomeni, da so sklepi odbora zavezujoči za nacionalne carinske organe, ki odločajo o zahtevi za izdajo dovoljenja za predelavo pod carinskim nadzorom.

26 Najprej je treba poudariti, da iz besedila člena 504(4) izvedbene uredbe ne izhaja, da so sklepi odbora zavezujoči za nacionalne carinske organe. V skladu s to določbo morajo sklep odbora upoštevati le carinski organi, ki so udeleženi v okviru te zahteve, ali kateri koli drugi carinski organi, ki obravnavajo podobna dovoljenja ali zahtevke.

27 Ta določba nikakor ne nalaga nacionalnim carinskim organom, da samodejno ravnajo v skladu s sklepom odbora. Ti organi se od sklepov odbora lahko oddaljijo, če svojo odločitev o tem obrazložijo.

28 To presojo pravne narave sklepov odbora in obsega obveznosti, ki so naložene carinskim organom pri upoštevanju tega sklepa, podpira tudi cilj, ki ga zasleduje ustanovitev odbora. Kot izhaja iz sedme uvodne izjave tega zakonika, se je ta odbor ustanovil samo z namenom, da se zagotovi tesno in učinkovito sodelovanje med državami članicami in Komisijo na področju, ki ga ureja ta zakonik. Glede zahtev za predelavo pod carinskim nadzorom to sodelovanje lahko vključuje – oziroma včasih mora vključevati – preverjanje gospodarskih pogojev iz členov 133(e) Carinskega

zakonika in 502 izvedbene uredbe ter posvetovanje z odborom, preden upoštevni carinski organi izdajo dovoljenje ali po tem.

29 Čeprav je namen sklepov odbora obveščanje carinskih organov o zadevnih gospodarskih pogojih, kot to določata Carinski zakonik in izvedbena uredba, pa ne iz besedila izvedbene uredbe, zlasti iz člena 504(4) te uredbe, ne iz vloge odbora, in tudi ne iz cilja, ki ga zasleduje posvetovanje z odborom, nikakor ne izhaja, da sklepi odbora zadevne carinske organe obvezujejo.

30 Poleg tega tako člen 133(e) Carinskega zakonika, ki določa, da se lahko primeri, v katerih se šteje, da so bili gospodarski pogoji izpolnjeni, določijo v skladu s postopkom odbora, kot tudi člen 249 tega zakonika, ki določa, da lahko odbor obravnava vsa vprašanja v zvezi s carinsko zakonodajo, potrjujeta, da je vloga odbora na splošno to, da pristojnim nacionalnim organom olajša sprejemanje odločitev, in ne da jim nalaga obveznosti.

31 Taki razlagi člena 504(4) izvedbene uredbe, po kateri sklepi odbora niso zavezujoči, ni mogoče nasprotovati zaradi dejstva, da je v določenih okoliščinah, zlasti če gre za blago, za katero je treba upoštevati kmetijski ukrep, kot je to v postopku v glavni stvari, posvetovanje z odborom na podlagi člena 552(2) izvedbene uredbe obvezno. Celo v takih primerih pa morajo pristojni nacionalni organi sklepe tega odbora le upoštevati in nanje niso vezani. Obveznosti posvetovanja z odborom se namreč ne da enačiti z obveznostjo ravnanja v skladu s sklepi, ki jih izdaja.

32 V zvezi s prakso določenih držav članic, zlasti Kraljevine Nizozemske, po kateri upoštevni carinski organi samodejno ravnajo v skladu s sklepom odbora, kadar je ta zavrnilen, je treba poudariti, da smejo na podlagi ustreznih določb Carinskega zakonika in izvedbene uredbe ti organi kljub temu zavzeti drugačno stališče, kot ga ima odbor, potem ko so sami preverili okoliščine in dovolj obrazložili svojo odločitev glede tega.

33 V teh okoliščinah je treba na peto vprašanje odgovoriti, da sklepi odbora niso zavezujoči za nacionalne carinske organe, ki odločajo o zahtevi za dovoljenje za predelavo pod carinskim nadzorom.

Tretje in četrto vprašanje

34 S tretjim vprašanjem, ki ga je treba nato preučiti, predložitveno sodišče pravzaprav sprašuje, ali so sklepi odbora, ki so izdani na podlagi člena 133(e) Carinskega zakonika, lahko predmet presoje veljavnosti v okviru člena 234 ES. V primeru, da bi Sodišče menilo, da je za tak preizkus pristojno, ga predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem sprašuje o veljavnosti sklepov odbora, ki se obravnavajo v zadevi v glavni stvari, tako glede njihove obrazložitve kot tudi glede gospodarskih utemeljitev, ki jih navaja.

35 Člen 234 ES določa, da je Sodišče pristojno za predhodno odločanje o vprašanjih glede razlage Pogodbe ES ter veljavnosti in razlage aktov institucij Skupnosti in Evropske centralne banke.

36 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča mu ta določba podeljuje pristojnost za predhodno odločanje o veljavnosti in razlagi aktov institucij Skupnosti brez kakršne koli izjeme (sodba z dne 13. decembra 1989 v zadevi Grimaldi, C-322/88, Recueil, str. 4407, točka 8).

37 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da ni več sporno, da sklepov odbora ni mogoče pripisati Komisiji. Ker se Komisija in države članice v okviru preverjanja zahteve za dovoljenje za predelavo pod carinskim nadzorom lahko posvetujejo, oziroma se včasih morajo posvetovati, z odborom, sklepov tega odbora ni mogoče šteti za akte institucij v smislu te sodne prakse. Tak sklep izhaja tudi iz cilja ustanovitve odbora, katere namen je zagotavljanje tesnega in učinkovitega sodelovanja med državami članicami in Komisijo na področju, ki ga ta zakonik ureja.

38 V zvezi s pravno naravo sklepov odbora je treba najprej opozoriti, kot izhaja iz točk od 26 do 33 te sodbe, da niso zavezujoči za nacionalne carinske organe, ki odločajo o zahtevi za dovoljenje za predelavo pod carinskim nadzorom.

39 To razlago potrjuje sodna praksa Sodišča, ki se nanaša na druge vrste mnenj podobne narave, kot so, na primer, mnenja odbora za nomenklaturo skupne carinske tarife, ki je bil ustanovljen z Uredbo Sveta (EGS) št. 97/69 z dne 16. januarja 1969 o ukrepih za enotno uporabo nomenklature skupne carinske tarife (UL L 14, str. 1). V zvezi s sklepi odbora je treba poudariti, da čeprav pomembno pripomorejo k temu, da carinski organi držav članic enotno uporabljajo Carinski zakonik, in lahko kot taki štejejo za veljavno pomoč pri razlagi tega zakonika, pa kljub temu niso pravno zavezujoče (glej v tem smislu sodbe z dne 15. februarja 1977 v združenih zadevah Dittmeyer, 69/76 in 70/76, Recueil, str. 231, točka 4, z dne 11. julija 1980 v zadevi Chem-Tec, 798/79, Recueil, str. 2639, točki 11 in 12, ter z dne 16. junija 1994 v zadevi Develop Dr. Eisbein, C-35/93, Recueil, str. I-2655, točka 21).

40 Ker je bil odbor ustanovljen, da se zagotovi tesno in učinkovito sodelovanje med državami članicami in Komisijo na področju, ki ga ureja ta zakonik, morajo carinski organi držav članic njegove sklepe le upoštevati, niso pa dolžni ravnati v skladu z njimi ob sprejetju končne odločbe. Ta zadnja odločba je namreč tista, ki bo, če bo potrebno, predmet pravne presoje nacionalnega sodišča.

41 Na tretje vprašanje je torej treba odgovoriti, da sklepi, ki jih izdaja odbor ob uporabi člena 133(e) Carinskega zakonika, ne morejo biti predmet presoje veljavnosti v okviru člena 234 ES.

42 Z ozirom na odgovor na tretje vprašanje, na četrto vprašanje ni treba odgovarjati.

Prvo vprašanje

43 S prvim vprašanjem se predložitveno sodišče sprašuje o razlagi besedila „ne da bi negativno vplival na osnovne interese proizvajalcev Skupnosti, ki izdelujejo podobno blago“ iz člena 133(e) Carinskega zakonika. V resnici želi vedeti, ali je treba v okviru presoje zahteve za dovoljenje za predelavo pod carinskim nadzorom poleg trga končnih izdelkov upoštevati tudi gospodarski položaj na trgu surovin, ki se uporabljajo za njihovo izdelavo.

44 Družba Coberco Dairy Foods meni, da je treba pojem „osnovn[i] interes[i] proizvajalcev Skupnosti, ki izdelujejo podobno blago“ v smislu člena 133(e) Carinskega zakonika razlagati tako, da vključuje le presojo interesov proizvajalcev predelanih proizvodov iz Skupnosti, to pomeni končnih izdelkov.

45 Grška in nizozemska vlada ter Komisija menijo, da glede na izraze, kontekst in cilje iz člena 133(e) Carinskega zakonika preverjanje gospodarskih pogojev vključuje upoštevanje tako interesov proizvajalcev predelanih proizvodov kot tudi interesov proizvajalcev blaga, podobnega tistemu, ki se uporablja v postopku predelave.

46 Italijanska vlada na prvem mestu poudarja, da se mora preverjanje gospodarskih pogojev nanašati na surovine, ker so po eni strani surovine tiste, ki so v postopku predelave pod carinskim nadzorom deležne prednosti, po drugi strani pa so bili za te proizvode predvideni varstveni ukrepi tega ugodnejšega postopka. Drugič, in z enakimi razlogi, bi bilo treba ob tej presoji upoštevati trg Skupnosti. In tretjič, tako sprejeto odločitev je treba uporabljati na enak način v vseh državah članicah.

47 Poudariti je treba, da besedilo člena 133(e) Carinskega zakonika o „osnovnih interesih proizvajalcev Skupnosti, ki izdelujejo podobno blago“ brez navedbe, ali označuje proizvajalce končnih izdelkov ali pa vključuje tudi proizvajalce surovin, ki se uporabljajo za njihovo izdelavo, ne daje jasnega odgovora na postavljeno vprašanje, tako da je treba upoštevati kontekst, v katerega je vključena ta določba, in sicer carinski postopek z ekonomskim učinkom, v katerem se določba uporablja, in cilje, ki jih ta postopek zasleduje.

48 Na podlagi člena 130 Carinskega zakonika postopek predelave pod carinskim nadzorom omogoča uporabo neskupnostnega blaga na carinskem območju Skupnosti v operacijah, ki spremenijo njegovo naravo ali stanje, ne da bi zanj veljale uvozne dajatve ali ukrepi trgovinske politike, in omogoča sprostitev proizvodov, pridobljenih v takih operacijah, v prosti promet po zanje veljavni stopnji uvozne dajatve. Ta postopek se v skladu s členom 551(1), prvi pododstavek, izvedbene uredbe uporabi za blago, katerega predelava pripelje do izdelkov, za katere velja nižji znesek uvoznih dajatev kot za uvozno blago.

49 Postopek za predelavo pod carinskim nadzorom je bil uveden v izogib škodljivim posledicam za predelovalne dejavnosti v Skupnosti, ki nastanejo zaradi samodejne uporabe carinske tarife Skupnosti. Vendar pa s tem, da se predelovalcem iz Skupnosti omogočijo prednosti, saj ti v okviru tega postopka niso dolžni plačati carin za blago, uvoženo iz tretjih držav, ta postopek lahko škodljivo vpliva na temeljne interese morebitnih proizvajalcev Skupnosti, ki izdelujejo surovine, ki se uporabljajo v postopku predelave.

50 Upoštevajoč možnost tega konflikta interesov je jasno, da je cilj preverjanja gospodarskih pogojev iz člena 133(e) Carinskega zakonika upoštevanje teh različnih interesov in sicer interesov proizvajalcev surovin in interesov proizvajalcev Skupnosti, ki izdelujejo podobno blago. Cilj te določbe je, kot je poudarila Komisija, da se presodijo prednosti, ki jih ima dovoljenje za predelavo pod carinskim nadzorom za predelovalna dejavnost, glede na posledice, ki bi jih izdaja takega dovoljenja lahko imela na položaj proizvajalcev Skupnosti, ki izdelujejo blago, podobno temu, ki se predeluje.

51 Ta razlaga cilja, ki ga zasleduje člen 133(e) Carinskega zakonika, po katerem je treba varovati interese vseh proizvajalcev Skupnosti, in sicer tako proizvajalce končnih izdelkov kot tudi proizvajalce surovin, ki se uporabljajo za njihovo izdelavo, je poleg tega tudi edina, ki lahko upošteva zahteve skupnih politik Skupnosti, vključno

s skupno kmetijsko politiko, kot je to določeno v tretji in četrti uvodni izjavi Carinskega zakonika.

52 Na prvo vprašanje je torej treba odgovoriti, da je treba v okviru presoje zahteve za dovoljenje za predelavo pod carinskim nadzorom pri uporabi člena 133(e) Carinskega zakonika upoštevati ne le trg končnih izdelkov, temveč tudi gospodarski položaj na trgu surovin, ki se uporabljajo za njihovo izdelavo.

Drugo vprašanje

53 Z drugim vprašanjem predložitveno sodišče sprašuje, katera so druga merila, ki jih je treba uporabiti pri razlagi besedila „predelovalna dejavnost [se] začne ali ohrani“ iz člena 502(3) izvedbene uredbe in zlasti, ali je treba upoštevati odprtje določenega najmanjšega števila delovnih mest, do katerega pride zaradi načrtovanih predelovalnih dejavnosti.

54 Po mnenju družbe Coberco Dairy Foods ta določba ne določa nobenih omejitev glede števila delovnih mest, ki jih je treba ohraniti ali ustvariti, zato to število ni upoštevno merilo.

55 Nacionalni carinski organi morajo zlasti na podlagi členov 133(e) Carinskega zakonika in 502(3) izvedbene uredbe pred izdajo dovoljenja za predelavo pod carinskim nadzorom preveriti, ali so izpolnjeni določeni gospodarski pogoji, zlasti ko gre za blago, kot je sladkor, za katero je treba upoštevati kmetijski ukrep.

56 Na podlagi določb iz člena 133(e) Carinskega zakonika mora ta presoja omogočiti preveritev, ali lahko dovoljenje za predelavo pod carinskim nadzorom pomaga začeti ali ohraniti predelovalno dejavnost v Skupnosti, ne da bi škodljivo vplivalo na temeljne interese proizvajalcev Skupnosti, ki izdelujejo podobno blago. Pogoj, po katerem to dovoljenje lahko pomaga ustvariti ali ohraniti predelovalno dejavnost v Skupnosti, je ponovljen v členu 502(3) izvedbene uredbe.

57 Čeprav te določbe skupnostne ureditve, ki se uporablja za postopek za predelavo pod carinskim nadzorom, ne določajo številnih meril, ki jih je treba upoštevati pri presoji gospodarskih pogojev, ki jih določajo, pa je treba spomniti na cilje tega postopka, ki so predstavljeni v točkah od 50 do 52 te sodbe, in na dejstvo, da je cilj preučitve teh določb upoštevanje različnih interesov predelovalcev surovin in interesov proizvajalcev Skupnosti, ki izdelujejo podobno blago, ob upoštevanju zahtev skupnih politik.

58 Upoštevajoč te ugotovitve je treba po zgledu nizozemske in grške vlade ter Komisije poudariti, da je treba gospodarske pogoje iz teh določb presojati glede na celoto elementov, kot so vrednost izvedene naložbe, nadaljnji obstoj in izvedljivost dejavnosti, trajanje ustvarjenih delovnih mest ter vse druge upoštevne elemente, ki se nanašajo na ustvarjanje ali ohranitev predelovalne dejavnosti. Čeprav odprtje najmanjšega števila delovnih mest zaradi načrtovanih predelovalnih dejavnosti je eden od upoštevnih elementov pri preverjanju gospodarskih pogojev, ki ga predpisuje Carinski zakonik in njegova izvedbena uredba, pa ni nujno edini element, ki ga je treba upoštevati. Merila, ki se upoštevajo pri tej preučitvi, so namreč odvisna od narave zadevne predelovalne dejavnosti in vsako preučitev gospodarskih pogojev je treba izvesti glede na konkretne okoliščine položaja.

59 Posledično je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da merila, ki jih je treba upoštevati pri presoji besedila „ustvariti ali ohraniti predelavo v Skupnosti“ v smislu člena 133(e) Carinskega zakonika in člena 502(3) izvedbene uredbe, lahko vključujejo merilo o odprtju najmanjšega števila delovnih mest zaradi načrtovanih predelovalnih dejavnosti, vendar nanj niso omejena. Ta merila so namreč odvisna od narave zadevne predelovalne dejavnosti in nacionalni carinski organ, ki je pristojen za preverjanje gospodarskih pogojev na podlagi teh dveh določb, mora celostno presoditi vse ustrezne elemente, vključno s tistimi, ki se nanašajo na število ustvarjenih delovnih mest, na vrednost izvedene naložbe ali nadaljnji obstoj načrtovane dejavnosti.

Stroški

60 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **V okviru presoje zahteve za dovoljenje za predelavo pod carinskim nadzorom ob uporabi člena 133(e) Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o Carinskem zakoniku Skupnosti, kot je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 2700/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2000, je poleg trga končnih izdelkov treba upoštevati tudi gospodarski položaj na trgu surovin, ki se uporabljajo za njihovo izdelavo.**

2. Merila, ki jih je treba upoštevati pri presoji, „da se ustvari ali ohrani predelava v Skupnosti“ v smislu člena 133(e) Uredbe št. 2913/92, spremenjene z uredbo št. 2700/2000, in člena 502(3) Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92, kot je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 993/2001 z dne 4. maja 2001, vključujejo merilo o odprtju najmanjšega števila delovnih mest zaradi načrtovanih predelovalnih dejavnosti, vendar nanj niso omejena. Ta merila so namreč odvisna od narave zadevne predelovalne dejavnosti in nacionalni carinski organ, ki je pristojen za preverjanje gospodarskih pogojev na podlagi teh dveh določb, mora celostno presoditi vse ustrezne elemente, vključno s tistimi, ki se nanašajo na število ustvarjenih delovnih mest, na vrednost izvedene naložbe ali nadaljnji obstoj načrtovane dejavnosti.

3. Sklepi, ki jih izdaja odbor za carinski zakonik ob uporabi člena 133(e) Uredbe št. 2913/92, kot je bila spremenjena z Uredbo št. 2700/2000, ne morejo biti predmet presoje veljavnosti v okviru člena 234 ES.

4. Sklepi odbora za carinski zakonik niso zavezujoči za nacionalne carinske organe, ki odločajo o zahtevi za dovoljenje za predelavo pod carinskim nadzorom.

Podpisi